

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

CCXI. Differentia 9. Iure Canonico, quando plures simul unum vulnerârunt,
quamvis certum sit cujus ictu occisus sit, omnes censentur homicidæ,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

DIFFERENTIA 9.

Iure Canonico, quando plures simul unum vulnerarunt, quamvis certum sit, cuius ictu occisus sit, omnes censentur homicida, c. Præsentium, de clerico percussore, c. Sicut dignum, de homic. viol. Iure civili autem homicidare putatur solus ille, cuius ictu perit, l. Si rixa, ff. ad l. Cornel. de sicar. l. Huic scripturæ, ff. ad l. Aquil. Bartol. so. Ioann.

Bapt. à S. Blasio 113.

I. *In c. sicut dignum, de occisoribus S.*

Thomæ Archiepiscopi Cantuariensis ortâ quæstione, quâ pœnâ afficiendi essent, consultus *Alexand. 111.* respondit. Quia voluntas punitur, licet in effectu non sit deducta, eâdem pœnâ dignos esse, qui opere ipso occiderunt, & qui consenserunt, *c. Omnes 17. q. 4.* Ex corde enim procedunt homicidia & adulteria; *c. Occidit 23. q. 8. c. 1. 15. q. 6.* Ex corde, id est, proposito seu voluntate occidendi, cui propter certam deliberationem, & conatum efficacem tribuitur, quicquid vitiosius fuerit in opere perpetratum, *c. Qui petere 22. q. 5. V. Dynum in Reg. 30. de R. l. in 6. In obscuris, &c. Item infra differ. 2. tit. de pœnis.*

II. Legum civilium alia mens est, nimirum in communi rixa attendendum esse ad ictus uniuscujusque, quibus homo percussus interit, ut pro varietate ictuum varia pœna constituarur. Nam ex genere telorum, quibus quisque utus est, colligitur animus occidendi. *Glossa Gottsfredi ad l. Si rixa, ff. ad l. Cornel. de sicar.*

III. In l. Huic scripturæ, ff. ad l. Aquil. nihil certius, aut manifestius adfertur, ut merito difficilis, & ardua quæstio

appelletur apud *Iul. Clarum §. de homicidio, n. 37.* qui tribus conclusionibus dirimere nititur. *Prima conclusio*, quando homicidium est deliberatum, & ex proposito, omnes, qui intervenerunt, pœnâ ordinariâ tenentur, sive ex uno, sive ex pluribus vulneribus secuta mors est, & sive unum tantummodo vulnus lethale sit, & reliqua non lethalia. *Secunda*, quando non apparet liquidò, homicidium ex proposito commissum esse, sed aliqua suspiciones adsunt, tunc stante illâ incertitudine omnes torquenti sunt super qualitate animi deliberati. Nihil confitentes in pœnam extraordinariam condemnandi sunt ratione incertitudinis. *Tertia*, cum certò constat, homicidium ex improvilo, & in rixa commissum, distinctione opus est. Vel enim unicum vulnus inflictum est, & inde mors secuta, sed auctor latet, tunc omnes quasi homicidæ puniendi sunt, non tamen pœnâ homicidii ordinariâ: vel plura inflicta sunt vulnera, & auctores noti sunt, sed ex cuius vulnere secuta mors sit, ignoratur, tunc, si omnia lethalia fuerint, omnes tenentur. Si verò unum, vel plura lethalia, & aliqua non lethalia, tunc illi tantum, qui intra-

lerant

lesant lethalia, tenentur de occiso; alii
verò de vulneribus tantum, & hæc
communis omnium sententia est. Deni-
que si certi sint vulnerantes, & nescitur,
quæ vulnera à singulis eorum inflata
sint, tum si omnia lethalia sunt, pariter
omnes tenentur de occiso, si verò unum
tantum lethale, alia verò non lethalia,

pœnâ extraordinariâ Judicis arbitrio
punientur. Ita *Clarus, cum Didaco Covarr.*
in clem. Si furiosus, §. 2. Menochio de ar-
bitrar. Casu 362. Gomez. l. 3. c. 3. num. 36.
qui laudant veteres *Angelum Cynum, Gan-*
dinum, Alex. & similes. Nec recentio-
res dissentiunt.

CCXII.

DIFFERENTIA 10.

Secundum Canones qui vulneravit aliquem etiam in dubio, non potest in sa-
cris ordinibus ministrare, c. Ad audientiam 12. de homic. secundum le-
ges autem, cum dubitatur, an ex vulnere mors illata sit, non tene-
tur vulnerans de occiso, l. Huic scripturæ, §. Si servus,
ff. ad l. Aquil. Bartol. 123.

I. **P**resbyter N. aliquem de familia
sua corrigere volens, cingulum,
quo uti consueverat, ad verberandum
solvens, cui adhærens cultellus è vagina
prorumpens famulum in dorso aliquan-
tulum vulneravit. Vulneratus postea,
cum ex vulnere convaluisset, aliâ gravio-
ri in valetudine correptus è vita decessit.
Consultus de eo casu *Clemens III.* re-
spondit: Quia dubium est, utrum ex oc-
casionem vulneris decesserit, & tutior in
dubiis eligenda via est, injungendum
prædicto presbytero, ut in sacris ordi-
nibus non ministret, sed pœnitentiâ per-
actâ minoribus ordinibus sit conten-
tus.

II. Unde colligitur *primò* illi, qui et-
iam dans operam relicta non adhibet
sufficientem diligentiam in agendo, im-
purari effectum, & damnum inde secu-
tum. Exemplum in Judice præstat *Me-*
noch. de arbitrar. Casu 341. qui parri læsæ

condemnatur, in quantum facere de-
buit, & per ignaviam aut imperitiam
neglexit. Idem in medico locum habet,
& omnibus, qui pretio conducti sunt
ad operandum, vel serviendum. *Less. c.*
7. dub. 7. Sylv. in v. Culpa, & Negligentia.
Debebat ergo presbyter famulum ver-
beraturus cultellum à vagina tollere, &
seponere. *Secundò* in dubiis, cum de sa-
lute animæ, vel evitandâ rerum lacra-
rum indignâ tractatione agitur, tutio-
rem in partem inclinandum esse, non a-
gendo, sed cessando, juxta *Caietani do-*
ctrinam in summa. V. Opinionis usus. In
operandis non licet opinionem cujus-
cunque assumere, ut *Regulam operis;*
quoniam eo ipso, quod operatio regu-
landa committitur opinioni, commit-
titur regulæ ambiguae, quia opinio o-
mnis ambigua est, utpote cum formi-
dine alterius partis. *Sic S. Thom. quodl.*
7. q. 13. habenti plura beneficia in du-
bio